

Katolsk KRLE – plan Etter 7. trinn		Kjennetegn for høy måloppnåelse: <i>Kjennetegnene beskriver kvaliteten på kompetansen elevene og lærlingene skal oppnå, etter en kortere eller lengre periode, på ett eller flere nivåer</i>		
HOVEDOMRÅDE				
Kjerneelementer	Kompetansemål	Kjennetegn på høy måloppnåelse	Læringsmål	Tverrfaglige tema
Kunnskap om kristen tro og praksis Faget skal gi kunnskap om kristen tro og kristne trosuttrykk gjennom bibelkunnskap, trosgrunnlag, kirkens historie og estetiske uttrykk og ved å bli kjent med kirkens liv. Elevene skal få opplæring i grunnleggende kristen etikk. Faget skal gi kunnskap om det som er felleskirkelig og det som er spesielt for det eller de trossamfunn som skolen er knyttet til.	1.- fortelle om kirkens tilblivelse og historie til og med reformasjonen - presentere og samtale om kristen misjon - fortelle om samisk religionshistorie - fortelle om jødernes historie i Norge	Eleven blir kjent med og forteller om hvordan Kirken ble til, sentrale hendelser og personer fra Kirkens historie. Eleven presenterer, samtaler og forteller om kristen misjon og noen av Den katolske kirke sine misjonsorganisasjoner. Eleven forteller om samisk religionshistorie og jødernes historie i Norge.	KIRKEN – Eleven <ul style="list-style-type: none"> Forteller om Kirkens tilblivelse og historie fra urkirken til og med reformasjonen, med vekt på Den katolske kirkes historie, sentrale hendelser og personer. Kjenner til innføringen av kristendommen i Norge og hovedtrekk i norsk kirkehistorie. Presenterer og samtaler om Kirkens misjon og kall, og viktige misjonsorganisasjoner sitt arbeid i ulike deler av verden. Treffer et utvalg av misjonsorganisasjoner (gjerne noe som er i nærmiljø). Forteller om samenes religionshistorie og jødernes historie i Norge. 	
	2.- beskrive hovedpunkter i kristen tro - fortelle om kirkens års-rytme og høytider i lys av frelseshistorien - beskrive kirken som fellesskap, kirkens oppdrag og kirkens liv	Eleven beskriver og presenterer viktige elementer i kristen og katolsk tro og lære, høytider, feiringer, tradisjoner og liturgiske fester gjennom året. Eleven beskriver hvordan kristen tro kommer til uttrykk i Kirkens liv, fellesskap og oppdrag.	LITURGISK LIV - Eleven <ul style="list-style-type: none"> Beskriver og presenterer sentrale elementer i Den katolske kirkes tro og lære, Treenigheten, sakramentene, trosbekjennelsen og bønnens betydning i de troendes liv og Kirkens Tradisjon. 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Forteller om Kirkens liturgi, kristne høytider og ritualer, helgener og ulike uttrykk for Maria- og helgenfromhet. • Utforsker og presenterer arkitektur, kunst og musikk i Den katolske kirke, betydning og bruk. Blir kjent med noen typiske trekk ved fremstillinger av Jesus og Maria, helgener og engler i bildekunsten. 	
	3.- fortelle om sentrale rituelle praksiser og etiske normer fra noen religioner og livssyn	Eleven ser dette i sammenheng med høytider, tradisjoner og estetiske uttrykk i noen religioner og livssyn.	<ul style="list-style-type: none"> • Forteller om sentrale høytider, rituelle praksiser, estetiske uttrykk og etiske normer i noen andre religioner og livssyn, og ser likheter og forskjeller. 	
	4. - gjøre rede for Bibelens oppbygning - utforske sentrale fortellinger fra GT og fortellinger om Jesu liv og se dem i sammenheng - utforske tekster og materielle uttrykk som kilder til kunnskap om kristendommen - utforske og sammenligne tekster og materielle uttrykk som kilder til kunnskap om ulike religioner og livssyn	<p>Eleven gjør rede for Bibelens oppbygning og utforsker og reflekterer over frelseshistorien med utgangspunkt i noen sentrale fortellinger fra Bibelen og Jesu liv og virke.</p> <p>Eleven utforsker kristen kunst, kultur og musikalske uttrykk med særlig vekt på Den katolske kultur- og musikkskatt, og lager presentasjoner av fremstillinger av kirken i kunsten. Vurderer hvordan slike uttrykk er kilde til kunnskap om religioner og livssyn.</p>	<p>BIBEL OG ÅPENBARING - Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjør rede for Bibelens oppbygning og sentrale fortellinger fra GT, NT og de deuterokanoniske bøkene. • Blir kjent med noen sentrale fortellinger om Jesu liv og frelsesverk og noen fra apostlenes gjerninger om hendelser og personer i urmenigheten. • Utforsker ulike bibelske motiver i kunsten gjennom Den katolske Kirkes historie, musikk- og kristen salmeskatt. 	

	<p>5.- utforske og samtale om ulike kristne trossamfunn - samtale om mangfold innenfor noen religionssamfunn</p> <p>(Relevante undermål: 6, 7, 9, 13)</p>	<p>Eleven utforsker, samtaler og sammenligner noen viktige trekk ved ulike kristne trossamfunn og samtaler om mangfold innenfor noen religionssamfunn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsker og samtaler om ulike kristne trossamfunn, og ulike retninger og mangfold innen noen religionssamfunn. • Utforsker og samtaler om ulike kristne trossamfunn, med fokus på retninger som er representert i lokalmiljø eller elevenes bakgrunn. Reflekterer over mangfoldet innenfor noen religionssamfunn 	
<p>Kjennskap til religioner og livssyn Faget skal gi kunnskap om og forståelse for kristendom og andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og tradisjonsnivå. Religioner og livssyn skal presenteres ut fra sin egenart med vekt på det som er sentralt. Elevene skal få kunnskap om viktige forskjeller og likheter mellom grunnleggende trosposisjoner og lære å reflektere over eget og andres ståsted. Elevene skal også få innsikt i hvordan kristendom og andre religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og</p>	<p>6.- bruke fagbegreper i arbeidet med kristendommen - bruke fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn</p> <p>(Relevante undermål: 1, 3, 4, 5, 7, 13)</p>	<p>Eleven bruker enkle fagbegreper og enkel faglitteratur som beskriver kristendommen og Den katolske kirke.</p> <p>Eleven anvender fagbegreper i arbeid med noen andre religioner og livssyn.</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henter informasjon fra ulike kilder i tilegnelse av viktige fagbegreper i arbeidet med kristendommen og Den katolske kirke, samt anvender fagbegrep i arbeidet med noen religioner og livssyns. 	

<p>henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv. Elevene skal bli kjent med mangfoldet av religioner og livssyn og med de ulike tradisjonenes indre mangfold. Faget skal gi grunnlag for refleksjon over majoritets-, minoritets- og urfolksperspektiver i Norge. Faget skal fremme respekt for enkeltmenneskets frie valg slik det er nedfelt i menneskerettighetene.</p>				
<p>Utforskning av religioner og livssyn med ulike metoder Elevene skal undersøke og utforske kristendom og andre religioner og livssyn som sammensatte fenomener gjennom bruk av varierte metoder. Forståelsen av kristen tro utdypes gjennom deltagelse i kristen praksis. Med utgangspunkt i et kristent livssyn utdypes og utfordres deres forståelse av religioner og livssyn gjennom analyse av og kritisk refleksjon over kilder, normer og definisjonsmakt, og også gjennom møter med</p>	<p>7. - gjøre rede for kristent syn på barn, familie og samliv - samtale om syn på barn, familie og samliv i noen religioner og livssyn (Relevante undermål: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9b)</p>	<p>Med utgangspunkt i kristen og katolsk lære og etikk gjør elevene rede for Kirkens syn på familie, barn og samliv. På bakgrunn av dette samtaler og sammenligner eleven om tilsvarende innen noen andre religioner og livssyn.</p>	<p>Gjør rede for og samtaler om kristen etikk med vekt på Den katolske kirkes lære om barn, familie og samliv. Samtaler om synet på dette innen noen religioner og livssyn.</p>	<p>Folkehelse og livsmestring Utforske eksistensielle spørsmål og svar, og menneskeverdet i ulike religioner. Reflektere over etiske spørsmål og problemstillinger som gjelder identitet, kjønn, seksualitet og psykisk helse. (Se også kompetansemålene 2, 7, 11 og 13)</p>

<p>troende mennesker og hellige skrifter. Kjennskap til ulike syn på og definisjoner av religioner og livssyn inngår i kjerneelementet og er vesentlig for å forstå og håndtere mangfold.</p>				<p>.....elevene skal få utforske eksistensielle spørsmål og svar. Arbeidet med faget gir elevene kunnskap om menneskeverdet og hvordan dette forankres i ulike religioner og livssyn. Kristent menneskesyn gir fremtidshåp, det understreker alle menneskers verdi og at alle kan bety noe for andre, selv når de strever med å mestre livet. Faget bidrar til å utvikle elevenes evne til å reflektere over etiske spørsmål og problemstillinger som gjelder identitet, kjønn, seksualitet og psykisk helse, og setter dem i stand til å bygge fellesskap og ta ansvar for seg selv og andre.</p>
<p>Utforskning av eksistensielle spørsmål og svar Elevene skal få hjelp til å bli bevisst menneskesyn, virkelighetsforståelse og verdier som ligger bak egne og andres handlinger, holdninger og ytringer. Faget handler om hvordan Bibelens Gud har åpenbart seg og om ulike måter</p>	<p>8- bruke filosofiske tenkemåter i samtale og undring</p>	<p>Eleven tilegner seg filosofiske tenkemåter og bruker disse på en overbevisende måte med undring og i respektfull samtale med andre.</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforsker filosofiske problemstillinger og ideer hos noen antikke filosofer; det gode, det vakre og det skjønne, forholdet mellom skjønnhet og kunst og «kjærlighet til visdommen» som utgangspunkt for samtale og undring, lytter oppmerksomt og viser respekt for andres meninger. 	

<p>mennesker har nærmet seg spørsmål om mening, identitet og virkelighetsoppfatning gjennom religioner, livssyn, etikk og filosofi. Faget skal gi rom for refleksjon, filosofisk samtale og undring ved å utforske eksistensielle spørsmål. Elevene skal også kunne forholde seg til spørsmål det er dyp uenighet om.</p>				
	<p>9.- gjøre rede for hovedinnholdet i kristen etikk - planlegge og gjennomføre et prosjekt til glede for mennesker utenfor skolen</p> <p>(Relevante undermål: 2, 4, 7, 8, 10, 11, 12)</p>	<p>Eleven gjør rede for kristen etikk med hovedvekt på Den katolske kirkes lære om etiske spørsmål.</p> <p>Eleven bidrar med positiv innstilling, refleksjon, engasjement og offervilje i et prosjekt utenfor skolen til glede for andre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gjør rede for Den katolske kirkes lære i viktige etiske spørsmål, herunder De katolske dydene som veien til det gode liv. • Viser nestekjærlighet i forhold til enkeltpersoner eller grupper som trenger ekstra omtanke. Viser engasjement ved å planlegge og gjennomføre et prosjekt utenfor skolen og kunne samarbeide om dette med andre. 	<p>Folkehelse og livsmestring</p>
<p>Kunne ta andres perspektiv Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller. På den måten skal faget bidra til at</p>	<p>12.- reflektere over eksistensielle spørsmål knyttet til menneskets levesett og levekår og klodens framtid, med basis i kristen tro og etikk</p>	<p>Med utgangspunkt i Den katolske kirkes etikk, forvalteransvar og Den katolske kirkes sosiallære, reflekterer eleven over viktige tema som omhandler menneskets levekår og klodens framtid.</p>	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflekterer over Den katolske kirkes sosiallære, aktuelle filosofiske, etiske spørsmål og utfordringer knyttet til temaene fattig og rik, krig og fred, natur og miljø, rasisme, likestilling og menneskeverd. 	<p>Tverrfaglig tema: Demokrati og medborgerskap</p> <p>(Se også kompetansemålene 1, 7, 11 og 13)</p>

<p>elevene utvikler interesse, forståelse og respekt for hverandre uavhengig av kulturell, sosial, religiøs eller livssynsmessig bakgrunn. Faget skal bidra til at elevene utvikler mangfoldskompetanse. Samiske perspektiver inngår. Temaer knyttet til kjønn og funksjonsevne inngår også.</p>				<p>.....elevene skal delta i etisk refleksjon og få øvelse i å innta ulike perspektiver og å handle til det beste for sine medmennesker. KRLE bidrar til å styrke elevenes evne til å håndtere utfordrende spørsmål og være åpne for andres synspunkter i et mangfoldig samfunn. Gjennom å delta i etisk refleksjon blir elevene i stand til å problematisere makt og utenforskap og til å stille spørsmål ved gjengse normer. Faget forbereder elevene til å bli ansvarlige samfunnsborgere med fokus på empati, nestekjærlighet og solidaritet.</p>
	<p>11.- utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer - samtale om tro og livssyn som noe</p>	<p>Eleven utforsker og beskriver ulike perspektiv på etiske dilemmaer, fremfører egne meninger og lytter aktivt og med respekt til medelever sine argumenter.</p> <p>Med utgangspunkt i egen tro og livssyn samtaler elevene om hvorfor dette er grunnleggende og viktig for alle mennesker.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsker og beskriver etiske dilemmaer i forbindelse med ulike familieformer, forholdet mellom kjønnene og generasjonene sett på bakgrunn av Den katolske kirkes tilnærming til dette. • Samtaler om aktuelle etiske dilemmaer og setter seg inn i andres situasjon. Reflekterer over betydningen som tro og livssyn har for 	

	<p>grunnleggende hos alle mennesker</p> <p>(Relevante undermål: 1, 2, 3, 7, 8, 13)</p>		<p>menneskers syn på seg selv og sine medmennesker.</p>	
<p>Etisk refleksjon</p> <p>Faget skal bidra til å utvikle forståelse for rett og galt, med normforankring i kristen tro og etikk. Undervisningen skal stimulere til kritisk tenkning om hva som er sant, rett og godt, og hvordan vi påvirkes av og påvirker samfunnet, naturen og menneskene rundt oss. Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av kunnskap, egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Gjennom deltagelse i prosjekter med fokus på å hjelpe og glede andre, oppøves gode holdninger og evne til innlevelse. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og</p>	<p>9.- gjøre rede for hovedinnholdet i kristen etikk</p> <p>- planlegge og gjennomføre et prosjekt til glede for mennesker utenfor skolen</p>	<p>Eleven gjør rede for viktige elementer i kristen og katolsk etikk, herunder dydene.</p> <p>Eleven planlegger og samarbeider med andre elever i et prosjekt om barmhjertighetsgjerninger utenfor skolen.</p>	<p>LIVET I KRISTUS - Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> Gjør rede for et kristent menneskesyn med vekt på katolsk antropologi og sammenhengen mellom det kristne gudsbildet og kristen livstolkning; Gud som menneskets skaper og dets mål, vårt forvalteransvar, naturretten, de 10 bud, det dobbelte kjærlighetsbudet, dydene og synd. Viser engasjement og barmhjertighet i forhold til grupper som trenger ekstra omtanke, planlegger, samarbeider og utfører et prosjektarbeid utenfor skolen med iver og offervilje. 	<p>Tverrfaglig tema: Bærekraftig utvikling:</p> <p>Reflektere over menneskets forvalteransvar for skaperverket og delta i et praktisk prosjekt (Laudato Si-engasjement)</p> <p>(Se også kompetansemålene 2, 11 og 12)</p> <p>.....elevene skal utforske eksistensielle spørsmål og delta i etisk refleksjon over naturen og menneskets plass i den, med utgangspunkt i menneskets forvalteransvar og troen på Gud som skaper og opprettholder. Dette innebærer at elevene kan reflektere over hvordan menneske, miljø og samfunn påvirker hverandre, og over</p>

<p>utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. Filosofiske tenkemåter gir elevene redskaper til å analysere argumentasjon og påstander.</p>				<p>hvordan de kan ta ansvarlige valg.</p>
	<p>10. - formidle etiske ideer fra sentrale skikkelser i filosofihistorien</p>	<p>Eleven utforsker og formidler ideene til noen sentrale personer gjennom tidene som står fram som gode eksempler på å leve troen på riktig måte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsker og forteller om noen personer fra Kirkens historie og filosofihistorien, og drøfter noen moralske forbilder fra fortid og nåtid. 	
	<p>13.- gjøre rede for hva menneskerettighetene innebærer for ytringsfrihet, religionsfrihet og religiøse minoriteters situasjon i Norge</p> <p>(Relevante undermål: 6, 7, 8, 11, 12)</p>	<p>Eleven gjør rede for grunnleggende menneskerettigheter og implikasjoner, og undersøker situasjonen til noen religiøse minoriteter i Norge i forhold til dette.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gjør rede for betydningen av menneskerettighetene for å kunne uttrykke tro og meninger, herunder situasjonen for religiøse minoriteter i Norge. Samtaler om minoriteter i Norge og reflekterer over utfordringer knyttet til det flerkulturelle samfunnet. 	<p>Samfunnsfag</p>